

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/482/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214200949
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2214200949.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a členov senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený splnomocnencom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, K. D. X, o zaplatenie 196,98 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 3. marca 2015, č.k. 7C/232/2014-42 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 52 ods. 1 O.z. v znení účinnom od 01.01.2008, § 879j O.z., § 54 ods. 1, § 524 ods. 1, 2 O.z., § 2 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., § 100, § 101, § 103, § 517 ods. 2, § 544 ods. 1, 2 O.z., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluva bola uzavretá dňa 23.08.2005, splatnosť prvej splátky bola stanovená dátumom 10.09.2005, pričom periodicita splátok bola stanovená mesačne a to k 10. dňu v mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola v zmysle zmluvy stanovená na deň 10.08.2010, tak najneskôr dátumom 11.08.2010 začala plynúť trojročná premičacia doba a uplynula dňom 11.08.2013. Návrh bol podaný a doručený súdu dňa 28.01.2014 a vzhľadom na to súd považuje návrh navrhovateľa za premičaný. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. Odporca mal v konaní úspech, ale mu žiadne trovy nevznikli, zato mu ich súd ani nepriznal.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu, v ktorom bol návrh navrhovateľa zamietnutý v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu navrhovateľa vyhovie, resp. v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1, 3 O.s.p. ho zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa odvolateľa súd vec nesprávne právne posúdil. Odvolateľ namietal, že súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premičacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere a teda absolútne obchodno-závazkový vzťah aj napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. V tomto smere navrhovateľ poukázal na viaceré rozhodnutia súdov a to rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.10.2013, sp. zn. 15Co/28/2013, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, 6 M Cdo 4/2012 zo dňa 27.03.2013, rozhodnutie

Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21.11.2013 ako aj ďalšie rozhodnutia krajských súdov, z ktorých vyplýva, že na danú vec je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Podľa komentára k § 52 O.z. k spotrebiteľským zmluvám od prof. JUDr. G. E., CSc., podľa ktorého pri uplatňovaní jednotlivých právnych prostriedkov je veľmi dôležité posúdiť, akého charakteru je spotrebiteľská zmluva, či ide o zmluvu občiansko-právneho charakteru, alebo obchodno-právneho charakteru. Má to zásadný význam pri uplatňovaní práv spotrebiteľa. Iba v jednom prípade - práva na ochranu pred neprimeranými podmienkami je úprava jednotná a spoločná bez ohľadu na to, o akú zmluvu ide, avšak pokiaľ pôjde o ostatné prostriedky, bude práve dôležité posúdiť, či ide o zmluvu občiansko-právnu alebo obchodno-právnu, pretože v mnohých prípadoch bude potrebné aplikovať všeobecnú úpravu v týchto kódexoch. Skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 52 ods. 2 O.z. účinného od 01.04.2015, považuje odvolateľ za hrubé porušenie princípov právneho štátu a právnej istoty, keď týmto ustanovením sa majú riadiť dotknuté subjekty až po 01.04.2015. Odvolateľ uzavrel, že nárok navrhovateľa nemožno považovať za premlčaný.

Odporca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a je potrebné ho v zmysle ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdiť.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7C/232/2014 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha voči odporcovi zaplata sumy 196,98 eur, úroku z omeškania vo výške 3,68 % za obdobie od 11.03.2010 do 10.08.2010, úroku z omeškania vo výške 9% ročne od 11.08.2010 do zaplata.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý a v závislom výroku o náhrade trov konania.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, prečo by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu nedôvodný.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa - Slovenská sporiteľka a.s., so sídlom Suché Mýto 4, Bratislava, IČO: 00 151 653 ako veriteľ uzavrel s odporcom dňa 23.08.2005 ako dlžníkom zmluvu o splátkovom úvere č. 0192379608, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky vydané veriteľom s účinnosťou od 01.08.2002, s obsahom ktorých vyjadril odporca svojim podpisom súhlas. Na základe tejto zmluvy poskytol právny predchodca navrhovateľa odporcovi úver vo výške 37.500,- Sk/1.244,77 eur s úrokovou sadzbou 17,30%, s výškou mesačnej splátky 989,- Sk so splatnosťou prvej splátky 10.09.2005, s konečnom splatnosťou úveru 10.08.2010. Predmetná pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predstavovala sumu 1.353,40 eur a bola na navrhovateľa postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28.06.2012. Postúpená pohľadávka predstavovala istinu úveru vo výške 854,95 eur, riadny úrok vo výške 148,35 eur, úrok z omeškania vo výške 350,10 eur. Navrhovateľ si v tomto konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 10.03.2010 do 10.08.2010 v počte 6 a v celkovej výške 196,98 eur.

Keďže sa odvolací súd stotožňuje nielen s výrokom, ale aj s odôvodnením napadnutého rozsudku, na zdôraznenie jeho správnosti v súlade s ust. § 219 ods. 2 O.s.p. len ho dopĺňa reagovaním na odvolanie navrhovateľa.

Základnou spornou otázkou vychádzajúc z obsahu odvolania navrhovateľa bolo, či súd prvého stupňa postupoval správne, keď otázku premlčania posúdil podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zákon č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy úpravu premlčania vôbec neobsahoval, pričom takáto úprava je obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch a to v ustanovení § 387 a nasl. Obch.z. a ustanovení § 100 a nasl. O.z. Právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ ani nemôže vzdať. S poukazom na to, aj napriek tomu, že v danom prípade ide o zmluvný typ upravený v zmysle ustanovenia § 497 až § 507 Obch.z. s prihliadnutím na to, že ide o zmluvu spadajúcu pod režim Zákona o spotrebiteľských úveroch, bolo dôvodné predmetnú zmluvu posudzovať podľa citovaného zákona, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka a to i v otázke premlčania práva navrhovateľa. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva.

Aj napriek uvedenému odvolací súd ďalej uvádza, že pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti musí ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.j. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy vecí prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Spotrebiteľské zmluvy predstavujú rovnorodý druh občianskoprávných zmlúv (príp. aj obchodných zmlúv, ktoré majú charakter absolútneho obchodu), v ktorých druhým účastníkom zmluvy je spotrebiteľ; osobitosť spotrebiteľských zmlúv vyplýva zo zvýšeného záujmu spoločnosti ochraňovať slabšieho účastníka zmluvného vzťahu - spotrebiteľa, ktorý vstupuje do zmluvných vzťahov s poskytovateľmi rôznych plnení a služieb. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zmyslom zavedenia osobitnej úpravy spotrebiteľských zmlúv do právnej úpravy je zvýšená ochrana slabšieho účastníka záväzkových vzťahov, ktoré vznikajú pri poskytovaní služieb. Na to, aby zmluva bola označená za „spotrebiteľskú“, musí byť splnená podmienka, že ide o zmluvu, ktorá sa uzatvára za rovnakých zmluvných podmienok s väčším počtom spotrebiteľov, pričom tieto podmienky sú vopred pripravené dodávateľom a spotrebiteľ nemôže ovplyvniť ich obsah; k zmluvným podmienkam dodávateľa môže spotrebiteľ pristúpiť alebo nie - spotrebiteľskou zmluvou je teda akákoľvek súkromnoprávna zmluva bez ohľadu na to, či je upravená Občianskym zákonníkom, Obchodným zákonníkom alebo iným osobitným zákonom.

Súd prvého stupňa v danom prípade postupoval správne, keď aplikoval ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014. V danom prípade síce odporca nenamietal premlčanie uplatneného nároku navrhovateľom, v zmysle súdom prvého stupňa správne aplikovaného ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 bolo potrebné aj bez návrhu, t.j. ex offo prihliadnuť na premlčanie uplatneného nároku, ktoré má za následok už bez ďalšieho nevyhnutnosť zamietnutia návrhu veriteľa. Premlčanie nároku sa stalo skutočnosťou, ktorá bráni tomu, aby súd veriteľovi jeho právo priznal. Na základe zákona č. 102/2014 Z.z. (článku VIII.) došlo k novele zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene ďalších zákonov, na základe ktorej bolo prijaté nové ustanovenie § 5b, podľa ktorého, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovolával. Podľa článku XIV. Zákona č. 102/2014 Z.z., predmetné ustanovenie vstúpilo do účinnosti od 1. mája 2014. V § 29b Zákona č. 102/2014 boli prijaté prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.05.2014, nie však k novoprijatému ustanoveniu § 5b citovaného zákona.

Z uvedeného je potom zrejmé, že súd prvého stupňa správne na premlčanie nároku navrhovateľa v tomto konaní prihliadal; na základe princípu nepravej retroaktivity právnych noriem (starej aj novej právnej úpravy) nebol preto povinný prihliadať na podmienky uvedené v § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. prihliadať na premlčanie dlhu iba na námietku dlžníka. Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014, podľa ktorého ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktorý namietal postup prvostupňového súdu aj odvolacieho súdu, ktoré oba zhodne v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aplikovali ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 a na premlčanie aplikovali § 101 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa rozsudkom návrh navrhovateľa voči odporcovi zamietol, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, keď tento správne rozhodol aj v závislom výroku o náhrade trov konania.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil a taktiež mu nevyplývajú z obsahu spisu.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.